

SERRA DE L'OBAC. EL PUJOL DE LA MATA I LA FALCONERA

Bages

Dos itineraris, d'entre les diverses opcions que hi ha, per visitar un dels cims més coneguts de la Serra de l'Obac: el Pujol de la Mata. El segon, a més, s'acosta a l'airoso Falconera i s'enfila a la seva Miranda.

Malgrat la seva modesta alçària, el Pujol de la Mata és una bona talaia per albirar bona part del Pirineu i Prepirineu oriental. Com a curiositat afegida té un parell de petites cavitats que foraden el rocam cimer d'un vessant a l'altre.

Les parets de la Falconera, o Sabatera, i la seva miranda cauen a plom, com tallades amb un ganivet, sobre el torrent del coll d'Estenalles.

Tot i que situem l'itinerari a la serra de l'Obac, per ubicar-lo tot distingint-lo de l'altre gran sector del parc natural, Sant Llorenç del Munt, el més propi seria dir-n'hi serra de la Mata. Així és com coneixem des del Bages aquest conjunt de turons, carenes i canals entre Mura i la casa de Mata, que escolen les seves aigües a la riera de Nespres, també coneguda com de Sant Esteve o de Mura.

De Mura al Pujol de la Mata per la canal del Dragó i a la Falconera per la carena del Muronell i el camí de la Costa de la Mata.

Distància	11 km
Desnivell acumulat	730 m
Nivell de dificultat	fàcil
Data	16 de febrer de 2016
Cartografia	Ed. Alpina. Sant Llorenç del Munt i l'Obac (1:25000)
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=12311994

Itinerari fàcil de camins ben fressats, però no pas senyalitzats. Ara be, com arreu del parc, n'hi concorren molts altres i cal estar atent per no fer marrada. La única dificultat son un parell un parell de graonades, equipades amb grapes, per accedir al cim del Pujol El cim de la Miranda és fàcilment accessible. Tanmateix el de la Falconera té un darrer tram amb passos de III.

Accés

A Mura s'hi accedeix per un ramal de la BV-1221 entre Matadepera i Navarcles. Per sobre del nucli urbà, a l'esquerra de la carretera hi ha al Centre d'Informació amb una àmplia zona d'aparcament.

Centre d'Informació de Mura (466m)

Situat al nord del nucli urbà. Travessem el poble baixant vers el sud fins la riera de Nespres on anem a l'esquerra. Passem pel costat de l'ermita de Sant Antoni i continuem pista enllà (SE, indicacions de Els Caus i Font Freda).

A la bifurcació en Y, on s'ajunten el torrent d'Estenalles amb el de la Font Freda per formar la riera de Nespres, abandonem la pista per un corriol que s'enfila, entremig dels dos ramals, fins a una precària pista de servei d'una línia d'alta tensió, prop d'una torreta que deixem a mà esquerra. Som a la Costa de la Mata. D'aquest punt en parteixen dos camins. El de l'esquerra és per on retornarem. Prenem el de la dreta i, en moderat pendent anem guanyant alçària pel marge dret (hidrogràfic) del torrent de les Llosades (que més amunt s'anomena de la Font Freda). Al fons podem albirar la silueta cònica del Pujol de la Mata, coronat per un roquer, talment com un murgó.

Creuem el torrent de la Roureda, subsidiari d'aquell i ens entaforem a la canal del Dragó. Fort pendent fins assolir un collet, on anem a la dreta.

Al peu del rocam cimer, flanquegem a l'esquerra per un corriol fins a la boca de les dues coves que, en pocs metres, ens permeten travessar a l'altre vessant.

Per accedir al cim superem un parell de curtes graonades, equipades amb sòlides grapes. Fa anys, en lloc de grapes hi havia escales.

Pujol de la Mata (771m)

Cim acastellat: Ampli i planer, envoltat de parets verticals. Molt bona talaia del Pirineu i Prepirineu oriental.

Retornem al collet per on hem vingut on, un difús corriol, baixa decididament (S) per una canal al torrent del Roure del Parrac, i un sender ben definit s'enfila (E) a la Sesta Forèstega. Nosaltres prenem un corriol entremig (SE) que també davalla cap el torrent. Abans d'arribar-hi trobem una dreuera a mà dreta, però el camí més còmode és fent marrada a l'esquerra.

Travessem la llera del torrent i deixem a mà esquerra un corriol que s'enfila per aquest cantó (1). Poc més enllà, trobem a mà dreta el que ve del Roure del Parrac (2), la canal de la Font Freda i la de la Brega. Continuem recte, fem una colzada per creuar un torrent secundari, i ens enfilem a la carena de la cova del Muronell.

(1) Ignoro on mena aquest camí, prou fressat, que no apareix ressenyat al mapa. Però suposo que der ser una dreuera al Camí de la Costa de la Mata, que surt al Pla de les Sivines.

(2) Si volem visitar-lo és força a prop, en una clariana torrent avall. Solament en resta la soca, però he llegit que tenia bona envergadura fins que un llamp el va afectar. El nom li ve del d'un piler (carboner) de Mura que feinejava per aquesta zona.

Cova del Muronell (780m)

Oberta a pocs metres del camí, s'hi accedeix per un corriol pel vessant ponentí. És una balma de tres metres d'amplada per quatre d'alçària i vuit de fondària. Amb una obertura lateral, talment un finestral, protegida per un mur de pedra seca.

També anomenada dels Moros, dels Lladres o del Plana, la única referència a aquests noms que he localitzat és que fou utilitzada com a estada temporal (com tantes altres a la serra) per una persona amb aquest cognom.

Més amunt atenyem el camí de la Costa de la Mata que, pel coll del Bofí, baixa del mas homònim on hi ha les oficines del parc. El prenem a mà esquerra i serà pel que retornarem. Solament el deixarem transitòriament per visitar la Falconera (1).

Flanquegem (NNE) en perdent cota moderadament. A l'alçada del Pla de les Sivines obviem un corriol poc definit a mà esquerra (2). Poc més enllà abandonem el camí per un corriol que s'enfila a mà dreta (fita) i el seguim fins atènyer el camí del coll d'Estenalles, que prenem a mà esquerra. Deixem, també a mà esquerra, el que baixa a buscar el de la Costa de la Mata.

Sortim a pocs metres del Revolt del Pi, sota del coll d'Estenalles, on la carretera de Matadepera a Talamanca dibuixa un tancat revolt. Zona d'aparcament i punt d'inici de diversos itineraris. Fem un gir de 90° i ens enfilem a l'esquerra (N) vers l'evident Miranda de la Falconera.

(1) Tanmateix a mà dreta surt un altre camí que ignoro on mena.

(2) No apareix al mapa ni en tinc cap referència. Cal suposar que és un camí paral·lel al que hem fet i que baixa directament al torrent del Roure del Parrac.

Miranda de la Falconera (846m)

Bonic mirador sobre el torrent d'Estenalles que ens separa de les parets dels Cortins i el Montcau, amb una panoràmica semblant a la del Pujol.

Ens adrecem a la veïna Falconera, o Sabatera per camí ben definit. Si volem accedir al cim ens caldrà superar alguns passos de III.

Guiats per fites baixem a recuperar el camí de la Costa de la Mata, a l'alçada del collet de la Sabatera, on anem a la dreta (N). El que resta és camí carener. Per l'esquerra trobarem tres camins que menen a la Sesta Farèstega. Un parteix del mateix collet, l'altre just passat el Turó de la Roureda i el darrer, prou més avall.

Poc més enllà d'aquest darrer trencall trobarem, també a mà esquerra, el que s'enfila al Pujol del Llobet i, encara més enllà, el que davalla del mateix punt. El pendent s'accentua. Poc abans de recuperar el camí d'anada, trobem a mà dreta el que baixa al torrent d'Estenalles.

De Mura al Pujol de la Mata pel Camí Raló, la carena de la Castanyera i la canal de la Font Freda. Retorn per la Costa de la Mata.

Distància	13,7 km
Desnivell acumulat	840 m
Nivell de dificultat	fàcil
Data	9 de maig de 2010 / 12 de maig de 2007
Cartografia	Ed. Alpina. Sant Llorenç del Munt i l'Obac (1:25000)
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=12319332

Com l'anterior aquest és també un itinerari fàcil amb la única dificultat d'un parell un parell de graonades, equipades amb grapes, per accedir al cim. El camí de pujada és parcialment senyalitzat, no així el de tornada des de la carena de la Castanyera.

Accés

A Mura s'hi accedeix per un ramal de la BV-1221 entre Matadepera i Navarcles. Per sobre del nucli urbà, a l'esquerra de la carretera hi ha al Centre d'Informació amb una àmplia zona d'aparcament.

Centre d'Informació de Mura (466m)

Situat al nord del nucli urbà. Travessem el poble baixant vers el sud fins la riera de Nespres a l'alçada de la Font de l'Era, on hi ha un parc infantil, anem a l'esquerra en direcció a l'Ermita de Sant Antoni (per on retornarem) sense arribar-hi. Ben aviat passem a l'altra riba per una palanca de fusta i prenem una pista que puja fent giragonses.

Una estaca ens indica el corriol que, per l'esquerra, s'enfila vivament per entremig d'un bosquet esclarissat de pins, roures i alzines. És l'antic Camí Raló que, per l'Alzina del Sal·lari, permetia l'accés de Mura al camí ral de Barcelona a Manresa, a l'alçada de la Barata.

Passem per sota d'un parell de línies d'alta tensió. Entre la primera i la segona ignorem un corriol a mà esquerra. Continuem (S) per la carena entre els torrents de Reixac a ponent i de la Fontfreda a sol ixent. El nostre destí, el Pujol de la Mata, queda ben a la vista, alçant-se sobre el torrent de la Font Freda.

El Castellot (660m)

Curiosa formació fruit de l'erosió del conglomerat. Anomenada també Turó de les Onze Hores, A alguns mapes i ressenyes se l'anomena incorrectament. Fins i tot hi ha qui pretén veure-hi similitud amb aquest animal.

Poc més enllà, a la bifurcació, anem a la dreta. Per l'esquerra (recte) seguiríem carenejant, però nosaltres anem per l'obaga. Al mig d'un grau, sota d'una balma, hi ha la Font del Cargol.

Retrobem el camí carener que hem deixat i el seguim (S). Més endavant, una altra bifurcació indicada on, per la dreta, baixariem al collet de Reixac. Continuem recte, guanyant alçària.

Davant nostre s'alça un turó que podríem esquivar per un corriol a l'esquerra. No ho fem i seguim carenejant. Creuem el camí de Puig-andreu i Puigbó i continuem recte, enfilant-nos al Turó dels Duacs, o Rocaprenys.

Quan baixem del turó, retrobem el camí que l'esquiva i que hem rebutjat. Força més endavant, per la dreta, surt el del Malpàs per l'Era dels Enrics i, poc més enllà, un altre que baixa a l'esquerra. Aquest ens permetria fer drecera, a costa de

perdre'ns un dels al·licients de l'itinerari. Continuem doncs recte, fins que el nostre camí gira a l'esquerra (SE) i ben aviat sortim prop del camí carreter que, provinent del Coll d'Estenalles va al Coll de Boix. No cal arribar-hi encara. Per un corriol paral·lel atenyem en un tres-i-no-res l'Alzina Bonica.

Alzina Bonica (892m)

L'Alzina Bonica o del vent és un arbre de monumental capçada. Amida prop de 12 metres d'alçària i el seu troc té un perímetre de 2,8. A l'ombra d'aquesta centenària alzina hi gaudim d'un dels paratges més bells de la contrada.

Tornem sobre els nostres passos i, ara sí, sortim al camí carreter on anem a l'esquerra. Passant pel costat de la Coma d'en Vila, el seguim bona estona, obviant altres camins a dreta i esquerra, per la Carena de la Castanyera, on hi ha el punt més alt del nostre recorregut (935 m).

Atenyem el coll de la Garganta, on dos corriols baixen per cada costat. Davallem pel de l'esquerra (N) a la canal de la Font Freda. Ignorem un corriol a mà dreta. El camí és força net fins a la font. A partir d'aquí (retrocedim uns metres i seguim baixant pel peu d'una cinglera) està molt envaït per la malesa, que conforma un sotabosc espès. Malgrat això el corriol es manté fressat i algunes fites ens ajuden. No hi ha problemes per seguir-lo, però ja es veu que no és molt concorregut.

Anem perdent alçària, baixant pel marge esquerre, fins a bastar el llit rocallós del torrent i passem a l'altre marge. El Pujol de la Mata s'alça evident davant nostre. Seguim fins a trobar el torrent del Roure del Parrac, que baixa per la nostra dreta i que, en aquest punt, conflueix amb el de la Font Freda. Passem al marge dret del torrent del Roure del Parrac, on atenyem un corriol, més fressat i obert que el que hem seguit fins aquí. Per l'esquerra aquest camí segueix el torrent de Font Freda per la canal de la Brega i, més endavant, per la pista de les Llosades, ens permetria retornar a Mura.

El prenem en sentit contrari, cap a la dreta (E), seguint el torrent del Roure del Parrac. Aviat trobem a mà esquerra aquest exemplar d'esquelet arbori ben singular.

Roure del Parrac (607m)

Situat en una clariana vora el torrent. Solament en resta la soca però, pel que hem llegit, tenia bona envergadura fins que un llamp el va afectar. El nom li ve del d'un piler (carboner) de Mura que feinejava per aquesta zona.

El camí segueix torrent amunt i s'ajunta amb el que baixa del Pujol de la Mata per enfilarse a la carena de la Cova del Muronell. Però nosaltres l'abandonem al cap de pocs metres per fer dreuera a l'esquerra (senyalada amb una fita).

La pujada és forta però curta. Creuem un primer corriol i ben aviat, sortim a un collet carener. Per la dreta hi ha el camí que seguirem a la tornada. Recte (N) el de la Canal del Dragó, que també mena a Mura.

Ens enfilem per l'esquerra i, en poca estona, som al peu del rocam cimer. Flanquegem a l'esquerra per un corriol fins a les dues boques de la foradada que, en pocs metres, ens permet travessar a l'altre vessant.

Per accedir al cim superem un parell de curtes graonades, equipades amb sòlides grapes. Fa anys, en lloc de grapes hi havia escales.

Pujol de la Mata (771m)

Cim acastellat: Ampli i planer, envoltat de parets verticals. Molt bona talaia del Pirineu i Prepirineu oriental.

Retornem al collet. Ara continuem recte (E) per un ben fressat i evident corriol i, en poca estona, ens plantem a la Sesta Forèstega: un ombrívol alzinar envoltat de roques. La sesta (migdiada) és el lloc on els pastors arplegaven el ramat a resguard de la calor. En aquest punt hi concorren tres camins. Tots menen al de la Costa de la Mata. El de més a la dreta (S) puja al collet de la Sabatera. El del mig al turó de la Roureda. Nosaltres prenem el de l'esquerra (NE) baixant primer lleugerament, per enfilarnos després a la carena, on ens afegim al camí de la Costa de la Mata, que prenem a mà esquerra.

Poc més enllà deixem, també a mà esquerra, el que puja al Pujol del Llobet i, encara més enllà, el que davalla del mateix punt.

El pendent s'accentua. Deixem a mà dreta el camí que baixa al torrent d'Estenalles i passem de nou per sota una de les línies d'alta tensió. Al capdavant de la baixada atenyem l'aiguabarreig del torrent d'Estenalles amb el de la Font Freda, origen de la riera de Nespres. Aquí seguim per un camí carreter que ens retorna a Mura pel costat de l'ermita de Sant Antoni.